

A Házról, amely 40

Manapság az élettől is elmegy a kedvem, amikor a Kossuth Lajos utcán végig kell sétálnom: bezárt üzletek, rozsdás rácsok között sasszézom. És hát az épületek többsége sem a legszebb formáját mutatja, az elhanyagoltság, a pusztulás, az enyészet martalékává váltak hajdan jobb sorsra érdemes műemlék házaink.

Én, persze, csak a szépre emlékezem és a Semmelweis utcát keresztezve, nem a szittyá boltot látom, hanem lelki szememmel a hajdani Szovjet Tudomány és Kultúra Házát. Meg a húszéves egyetemistát, akinek mindennap arra vitt az útja a 9-es busz megállójától a Pesti Barnabás utcáig, a Bölcsészkarig.

Negyven éve minden más volt. Vagy mégsem? Hiszen Márhoffer Léna például még mindig itt van, aki oly nagylelkűen és megejtő kedvességgel rendelte a fiatal bölcsész számára a Lenin-könyvtárból az olvasnivalót. És hát én is itt vagyok és talán nem én vagyok a Szovjet Kultúra Házának legrosszabb „befektetése”. Itt írtam a szakdolgozatom legjelentősebb részeit, majd ezek a könyvek alapozták meg a kisdoktorimat, fiatal tanárként ide küldözgettem a tanítványaimat és lett belőlem az orosz kultúra elkötelezett híve, oktatója, kutatója, terjesztője. Hazudnék, természetesen, ha azt állítanám, hogy az épületben helyet kapó Bajkál étterem soha nem jut ilyenkor eszembe. A leginkább talán az, hogy hányszor nem kaptam benne asztalt, annyira népszerű hely volt. Az egyik legmaradandóbb emlékem mégis ideköt, hiszen itt találkozhattam Dmitrij Szergejevics Lihacsovval és jutott a fiatal tanársegédnek az a megtiszteltetés, hogy együtt kanalazhatta *szoljánkáját* a kiváló tudóssal, egyszersmind 80-as évek emblematikus orosz értelmiségijével.

De tanúja lehettem a Ház története cudarabb időszakának, Gleb Visinszkij önfeláldozó küzdelmének, majd a Ház kimúlásának is. És csodálatos feltámadásának. Tanúságtevője annak, hogy a Ház bár elveszett, mégis tovább élt, új alakot öltött és új környezetében tovább tette a dolgát. Hiszen hát küldetése volt: az egyetemes jelentőségű orosz kultúra és annak hordozója, az orosz nyelv magyarországi közvetítése. És minden ellenkező híreszteléssel szemben e nemes cél mindig megértésre és befogadásra talál Magyarországon.

A Ház az utóbbi két évtizedben már itt, új helyén áll, tevékenysége összeforrott Valerij Viktorovics Platonov nevével, akihez évtizedes barátság fűz, amelynek alapja a közös szolgálat, a két kultúra közötti élő kapcsolat elősegítése.

Köszönet ezekért az évekért a Háznak, amely mindig társa volt a magyar ruszistáknak, tanároknak és diákoknak, amely mindig orosz vendégszeretettel fogadta be a Magyar-Orosz Művelődési és Baráti Társaság tagjait és rendezvényeit is.

40 év, közben egy rendszerváltás, kormányok jöttek, kormányok mentek. A Ház azonban itt van rendületlen és büszkén, ugyanis ez a dolga.

Mert az orosz kultúra nem szezonális termék. Mert a hívei nem konjunktúra lovagok. És mert jelentősége csak az örökkévalósággal mérhető.

Álljon hát e Ház is még sokáig, az idők végezetéig!